

Pörssisäätiön selvitys:

Kohti Lapsen osakesäästötiliä

Sari Lounasmeri
Jesse Collin

Sisällys

1 Näin ajatus Lapsen osakesäästötilistä syntyi

Marinin hallituksen ohjelma

Orpon hallituksen ohjelma

2 Tilin tavoitteet

Taloulosaamisen edistäminen, omistajuuden oppiminen

Laajapohjainen kotimainen omistajuus

Tasa-arvoinen omistajuus ja eriarvoisuuden vähentäminen

3 Tilin fisikaaliset vaikutukset

Lahjotettavien varojen suora kustannus valtiolle

Sijoitus kasvaa, lopulta valtio saa verotuloja

4 Tilin perusmalli ja ratkaistavat kysymykset

Annetaanko rahaa vai osakkeita?

Kuka saa nostaa tililtä varoja?

Kuka saa tehdä sijoituksia?

Saako tilille tehdä lisätalletuksia?

Mihin tilin varoja voi sijoittaa?

Miten tili vaikuttaa tukiin?

5 Mitä seuraavaksi?

Tiivistelmä

Selvityksessä ehdotetaan laajaa työryhmää selvittämään ja valmistelemaan Lapsen osakesäästötiliä. Työryhmän tulisi aloittaa työnsä viimeistään vuoden 2025 alussa, jotta hallituksen esitys tilistä valmistuisi vaalikauden aikana.

Työryhmän kokoonpanon tulee olla laaja, sillä Lapsen osakesäästötiliin liittyvät kysymykset läpileikkaavat usean ministeriön hallintoaloja sekä vaativat asiantuntemusta suorasta osakesijoittamisesta, talousosaamisesta ja kotimaisesta omistajuudesta.

Lapsen osakesäästötilin tavoitteena on edistää laajapohjaista kotimaista omistajuutta ja parantaa talousosaamista. Valtio tekisi jokaiselle vastasyntyneelle avattavalle tilille alkusijoituksen, jolloin kansankapitalismi yleistyisi ikäluokka kerrallaan. Selvityksessä Lapsen osakesäästötilin fiskaaliset vaikutukset arvioidaan maltillisiksi.

Selvityksessä käydään tarkemmin läpi Lapsen osakesäästötilin perusmalli sekä nostetaan esille yksityiskohtia, joihin kannattaa sääntelyn valmisteluprosessissa ottaa kantaa. Lähtökohtaisesti Lapsen osakesäästötili noudattaisi jo käytössä olevan osakesäästötilin sääntöjä, mutta sen varat lukittaisiin tilille, kunnes lapsi täysi-ikäistyy.

Idea Lapsen osakesäästötilistä kirjattiin Sanna Marinin hallituksen kaudella Kotimaisen omistajuuden työryhmän loppuraporttiin vuonna 2021. Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on sitouduttu selvittämään tilin toteuttamista.

1 Näin ajatus Lapsen osakesäästötilistä syntyi

Lapsen osakesäästötili nostettiin ensimmäisen kerran esiin vuonna 2021 julkistetussa [Kotimaisen omistamisen ohjelmassa](#). Lapsen osakesäästötili luotiin kotimaisen omistajuuden vahvistamiseksi, monipuolistamiseksi ja tasa-arvoistamiseksi. Tavoitteena oli saada kaikki suomalaiset mukaan kotimaisten yhtiöiden osakkeenomistajiksi.

Osakesijoittaminen hyödyttää koko yhteiskuntaa. Se on ihmisille tärkeä säästämisen, varautumisen ja vaurastumisen työkalu. Osakesijoittaminen tarjoaa myös mahdollisuuden yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen osallistumalla yhtiökokouksiin. Lisäksi osakesijoittamisen yleistyminen helpottaa yrityksiä saamaan markkinaehtoista riskirahoitusta, mikä on välttämätöntä investointien ja kansantalouden kasvun turvaamiseksi. Näin pitkällä aikavälillä valtion verokerätyt kasvaa, kun pääomatulot ja yritysten tulot kasvavat.

Lapsen osakesäästötilin kehittäminen on Pörssisäätiölle tärkeää –

Pörssisäätiön toiminnan tarkoituksena on edistää osakesijoittamista ja pääomamarkkinoita. Pörssisäätiö on ollut alusta asti mukana ideoimassa ja kehittämässä Lapsen osakesäästötiliä.

Marinin hallituksen ohjelma

Pääministeri **Sanna Marinin** (sdp) hallituksen ohjelmassa luvattiin tehdä ”Kotimaisen omistamisen ohjelma, joka tukee kasvua löytämällä keinoja vahvistaa, monipuolistaa ja tasa-arvoistaa suomalaista omistajuutta.”

Elinkeinoministeri **Mika Lintilä** (kesk) asetti työryhmän kaudelle 1.7.2020–24.3.2021. Työryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin kansanedustaja **Juha Sipilä** ja jäseniksi **Kari Jussi Aho**, **Philip Aminoff**, **Jenny Hasu**, **Johanna Ikkäheimo**, **Sari Lounasmeri** ja **Jyrki Mäkinen**.

Työryhmä julkisti maaliskuussa 2021 raporttinsa [Visio 2030: Kohti vastuullista ja osaavaa omistajayhteiskuntaa](#). Idea Lapsen osakesäästötilistä syntyi ensimmäisen kerran

Kotimaisen omistamisen ohjelman työryhmässä. Työryhmässä oli edustettuna Pörssisäätiön lisäksi EK, Perheyrittäjien liitto ja Suomen yrittäjät.

”Selvitetään mahdollisuutta liittää osakesäästötili osaksi äitiyspakkausta. Suomen valtio avaa jokaiselle vastasyntyneelle Suomessa vakituisesti asuvalle ”Lapsen Osakesäästötilin”, jolle valtio lahjoittaa 300 euroa. Varojen sijoittamisesta päättävät huoltajat, joille annetaan riippumatonta sijoitusmateriaalia äitiyspakkauksessa ja neuvolassa.”

”Lapsi saa osakesäästötilin käyttöikänsä täytettyään 15 vuotta, jolloin koko ikäluokka yhdessä voi perehtyä osakesäästötilin käyttämiseen koulussa.”

LÄHDE: Visio 2023: Kohti vastuullista ja osaavaa omistajayhteiskuntaa

Orpon hallituksen ohjelma

Pääministeri **Petteri Orpon** (kok) hallituksen ohjelmassa luvataan edistää omistamisen kulttuuria ja tehdä Suomesta maailman talousosaavin kansa. Tämän osana luvataan selvittää mahdollisuutta toteuttaa vastasyntyneiden osakesäästötili. Lisäksi päätettiin mm. vahvistaa taloustaitojen opetusta kaikilla koulutusasteilla.

”Hallitus selvittää mahdollisuutta toteuttaa vastasyntyneiden osakesäästötili, jonne valtio lahjoittaa jokaiselle vastasyntyneelle suomalaiselle lapselle ensisijoituksen osana äitiyspakkausta.”

LÄHDE: Petteri Orpon hallituksen ohjelma

2 Tilin tavoitteet

Taloulosaamisen edistäminen, omistajuuden oppiminen

Taloulosaaminen ja Lapsen osakesäästötili linkittyvät saumattomasti yhteen. Lapsen osakesäästötilin lanseeraaminen edellyttää merkittävää panostusta talousopetukseen, juuri kuten Orpon hallituksen ohjelmassa on luvattu.

Peruskoulun ja toisen asteen opetusohjelmiin tulisi lisätä pakollista taloulosaamisen opetusta. Näin jokaisella nuorella olisi koulussa mahdollisuus opetella sijoitussuunnitelman tekemistä. Lapsen osakesäästötili toisi taloulosaamisen opetukseen konkretiaa ja lisääisi oppilaiden motivaatiota, kun he voivat seurata omien sijoitustensa menestystä, analysoida toimintaympäristön muutosten vaikutusta pörssiyhtiöiden menestykseen ja osallistua osakkeenomistajana yhtiökokoukseen.

Lapsen osakesäästötilin kautta voidaan motivoida myös lasten huoltajia kiinnostumaan osakesäästämisestä. Heille voidaan

jakaa ei-kaupallista materiaalia ja neuvoa heitä löytämään maksuttomia sijoituskoulutuksia.

Laajapohjainen kotimainen omistajuus

Lapsen osakesäästötilin tavoitteena on edistää kotimaista omistajuutta ja vähentää eriarvoisuutta ottamalla kaikki mukaan omistajiksi. Lapsen osakesäästötili lisääisi suomalaisten osakkeenomistajien määrää. Taloulosaamisen opetuksen lisääminen puolestaan aktivoisi suomalaisia käyttämään osakkeenomistajan valtaa yhtiökokouksissa.

Pörssiyhtiöt ovat yhteiskunnallisesti merkittäviä toimijoita. Ne työllistävät ja tuovat verotuloja. Pörssiyhtiöiden osakkeenomistajat ovat merkittäviä päätöksentekijöitä ja osakkeenomistajilla on tärkeä rooli yhtiöiden hallinnossa. Osakkeenomistajien tehtävänä on valvoa yhtiön ylintä johtoa.

Tyypillisesti pörssiyhtiöissä omistajakunta on hyvin hajaantunut.

Kotimaiset kotitaloudet ovat yhteenlaskettuina jo nyt hyvin suuri omistajaryhmä. On yleinen harhakuvitelma, että suuret osakkeenomistajat päättäisivät kaiken. Tämä pätee vain kolmessa suuryhtiössä, joissa yksi omistaja eli valtio omistaa enemmistön. Tehokkaasti toimivilla pääomamarkkinoilla ja markkinataloudessa valtio ei voi olla ainoa merkittävä kotimainen osakkeenomistaja.

Lisäksi osakeyhtiölain vähemmistöoikeuksien turvin osakkeenomistajat, joilla on yksin tai yhdessä kymmenen prosenttia yhtiön osakkeista, voivat vaatia ylimääräisen yhtiökokouksen koollekutsumista, vähemmistöosinkoa ja erityisen tarkastuksen määräämistä.

Osakkeenomistajat kokoontuvat vähintään kerran vuodessa valitsemaan yhtiön hallituksen ja tilintarkastajat, hyväksymään tilinpäätöksen ja esimerkiksi käsittelemään johdon palkitsemista. Mikäli kaikki suomalaiset olisivat edes pienessä määrin suoraan yhtiöiden osakkeenomistajia, olisi jokaisella tulevaisuuden Suomessa mahdollisuus

olla mukana käyttämässä yhdessä tätä yhteiskunnallisesti merkittävää päätösvaltaa.

On hyvä huomioida, että voidakseen toimia osakkeenomistajana, on henkilön omistettava yhtiön osakkeita itse suoraan. Muita sijoitusinstrumentteja, kuten rahastoja käytettäessä siirtyy omistajavalta kyseisen instrumentin tarjoajalle. Kotimaisen omistajuuden edistäminen tarkoittaa itse osakkeenomistajana toimimista.

Tilastokeskuksen Kotitalouksen varallisuus -tutkimuksen mukaan vuonna 2019 oma pääasiallinen asunto muodosti keskimäärin 48 prosenttia kotitalouksien kokonaisvarallisuudesta. Sijoitukset pörssiyritysten osakkeisiin ja sijoitusrahastoihin olivat keskimäärin 9 prosenttia kotitalouksien kokonaisvarallisuudesta. Huomionarvoista on myös se, että suomalaisien sijoitukset pörssiyritysten osakkeisiin ja sijoitusrahastoihin jäävät myös EU:n keskiarvon alle (Eurostat ja Euroopan komissio).

Helsingin pörssiin listattujen yhtiöiden osakkeista ulkomaalaiset

sijoittajat omistavat 42 prosenttia (Pörssisäätiö ja Euroclear Finland, 13.10.2023). Lähes puolet Helsingin pörssin yhtiöiden osakkeista on ulkomaalaisomistuksesta ja kotitalouksien varallisuudesta vain pieni osa on osakesijoituksissa.

OMISTAJIEN KOTIMAA VAIKUTTAA PÄÄKONTTORIN SIJAINTIIN.

Yhtiöiden pääkonttoreiden sijaintimaahan vaikuttaa erityisesti se, minkä maalaisia osakkeenomistajien enemmistö on. Lapsen osakesäästötilillä voidaan edistää niin kotimaista omistajuutta kuin kotitalouksien vaurastumista.

Tasa-arvoinen omistajuus ja eriarvoisuuden vähentäminen

Eri omaisuuseristä pörssiyhtiöiden osakkeiden omistaminen on pitkällä aikavälillä kaikista tuottoisinta. Suorassa osakesijoittamisessa kulut ovat matalat eivätkä syö tuottoa. Osakesijoittamisessa korkeaan tuottoon liittyy myös riski, joka näkyy osakekurssien vaihteluna. Siksi

osakesijoittaminen sopii nimenomaan hyvin pitkäaikaiseen sijoittamiseen.

Pidemmällä aikavälillä he, jotka säästävät ja sijoittavat vaurastuvat. Yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vähentämiseksi tarvitaan useita erilaisia tekoja. Yksi näistä on nykyistä laajemman joukon saaminen mukaan omistajuuden ja vaurastumisen polulle.

Suomalaisista osakesijoittajista vain 34 prosenttia on naisia. Mikäli jokaiselle vastasyntyneelle avattaisiin oma osakesäästötili ja koulussa opetettaisiin sijoitussuunnitelman tekemistä, saataisiin myös työt tasavertaisesti mukaan osakkeenomistajiksi. Tämä olisi myös yhteiskunnan kannalta hyödyllistä, koska naiset ovat tutkimusten mukaan kiinnostuneempia vastuullisesta sijoittamisesta ja he ovat osakkeenomistajina pitkäaikaisempia.

Nykyään osakesäästämistä ja omistajuutta opitaan pitkälti kotoa tai kaveriporukoista. On tärkeää katkaista monisukupolviset negatiivisen talousosaamisen kierteet ja

antaa jokaiselle mahdollisuus
aloittaa puhtaalta pöydältä alusta.
Tämä edellyttää useita erilaisia toi-
mia, talousopetus ja Lapsen

osakesäästötili ovat osa kokonai-
suutta.

3 Tilin fiskaaliset vaikutukset

Lahjotettavien varojen suora kustannus valtiolle

Kotimaisen omistamisen ohjelma -työryhmä esitti, että jokaiselle vastasyntyneelle lahjoitettaisiin 300 euron alkusijoitus. Yhteiskunnallisessa keskustelussa on nostettu esiin myös 500 euron sijoitussumma.

Suomessa syntyi vuonna 2021 Tiihostokeskuksen mukaan 49 594 lasta ja vuonna 2022 lapsia syntyi 44 933.

Oletetaan vuotuisesti syntyvyydeksi 45 000 lasta. Mikäli jokaiselle lahjoitetaan 300 euroa, maksaa tämä yhteiskunnalle 13,5 miljoonaa euroa. Jos lapsia syntyisikin 50 000, maksaisi 300 euron lahjoitus 15 miljoonaa euroa.

Mikäli jokaiselle vastasyntyneelle lahjoitetaan 500 euroa ja lapsia syntyy vuosittain 45 000, maksaa tämä yhteiskunnalle 22,5 miljoonaa.

Jos lapsia syntyy 50 000, maksaa 500 euron lahjoitus 25 miljoonaa euroa vuodessa.

SUMMA ON HYVIN KOHTUULLINEN.

Lapsen osakesäästötilin suora fiskaalinen vaikutus on parametreista riippuen 13–25 miljoonaa euroa vuodessa. Summa on vaikuttavuutensa verrattuna hyvin kohtuullinen.

Sijoitus kasvaa, lopulta valtio saa verotuloja

Osakemarkkinoiden pitkän aikavälin tuotto-odotuksena voidaan pitää kahdeksaa prosenttia vuodessa. Tuotto-odotus sisältää sekä osakkeen arvonnousun eli osakekurssin kehityksen, että jaetut osingot. Helsingin pörssissä osinkojen merkitys on historiallisesti ollut suuri.

Oletetaan, että sijoitetaan 300 euroa lapsen syntyessä vuonna 0.

Kahdeksan prosentin tuotolla, kun lapsi täyttää 18 vuotta, on summa kasvanut 1 200 euroon. Jos sijoitettu summa taas olisi 500 euroa, olisi 18-vuotiaana koossa jo 2 000 euroa.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että nuori jatkaa osakesijoittamista täysi-ikäistymisensä jälkeen. Laskeaan kuitenkin mitä tapahtuisi, jos nuori nostaisi varat heti täysi-ikäistyttyään.

Oletetaan, että on sijoitettu 300 euroa, joka on kasvanut 1200 euroon. Nuori nostaa rahat. Hän on saanut pääomatuloa 1200 euroa – 300 euroa = 900 euroa, josta hän maksaa pääomatuloveroa osakesäästötilin sääntöjen mukaisesti 30 prosenttia eli 270 euroa. Huomaa, että maksettu summa on lähes sama kuin valtion osakesäästötilille alun perin laittama.

Oletetaan vaihtoehtoisesti, että sijoitettu summa on ollut 500 euroa, joka on kasvanut 2000 euroon. Nuori nostaa rahat. Hän on saanut pääomatuloa 2000 euroa – 500 euroa = 1500 euroa, josta hän

maksaa pääomatuloveroa 30 prosenttia eli 450 euroa. Jälleen summa on lähes sama kuin alkuperäinen sijoitus.

Mikäli nuori jatkaa sijoittamista ja lykkää nostohetkeä myöhemmäksi, hänen varallisuutensa kasvaa ja siten myös verotettavien pääomatulojen määrä kasvaa. Lopulta mikäli järjestelmä otetaan käyttöön, siitä tulee itse itsensä rahoittava eli aikuisten maksamien pääomatuloverojen määrä kattaa lapsille lahjoitettavat varat.

VALTIONTALouden KANNALTA TILI ON INVESTOINTI.

Näin ollen Lapsen osakesäästötiliä ei tule nähdä valtiontaloudessa kuuluna, vaan ennen kaikkea investointina.

Lisäksi tavoitteena on, että valtion antama pesämuna kannustaa kansalaisia sijoittamaan myös omia säästöjään, jolloin kansakunta vaurastuu edelleen ja myös pääomatuloverojen määrä kasvaa.

4 Tilin perusmalli ja ratkaistavia kysymyksiä

Lähtökohtaisesti Lapsen osakesäästötili on verokohtelultaan, sijoitusinstrumenteiltaan ja muulta sääntelyltään aivan samanlainen kuin osakesäästötili. Erona on se, että tili olisi suljettu siihen saakka, kun haltija täyttää 18-vuotta eli kukaan ei saisi tehdä sieltä nostoja.

Taloulosaamisen edistämiseksi ja harjoittelun mahdollistamiseksi nuoren olisi hyvä saada oman tilinsä käyttöoikeus poikkeuksellisesti jo 15-vuotiaana. Hänellä olisi mahdollisuus tällöin tehdä sijoituksia, mutta ei nostaa varoja.

Kun nuori täyttää 18 vuotta, Lapsen osakesäästötili muuttuisi tavalliseksi osakesäästötiliksi. Myös tämän takia on välttämätöntä, että tilit vastaavat toisiaan sijoitusinstrumenteiltaan. Niin kauan kuin osakesäästötilillä on talletuskatto, saman talletuskaton tulisi koskea myös Lapsen osakesäästötiliä.

Annetaanko vastasyntyneelle rahaa vai osakkeita?

Kotimaisen omistajuuden edistämiseksi olisi parasta, jos valtio antaisi omasta osakesalkustaan (VNK:n ja Solidiumin) vuosittain syntyville lapsille etukäteen päätetyn osakevalikoiman. Tämä edistäisi toivottua siirtymää valtiokapitalismista kansankapitalismiin kahdella tavalla: laajentaisi ikäluokka kerrallaan omistajapohjaa ja supistaisi ajan mittaan valtion pörssiomistuksia.

OSAKELAHJOITUKSET EDISTÄISIVÄT KANSANKAPITALISMIA KAHDELLA TAVALLA.

Osakkeiden siirto valtiolta voitaisiin toteuttaa joko vuosittain erillisellä päätöksellä tai muodostamalla jo nyt erillinen sijoitusyhtiö, johon siirrettäisiin omistuksia, joita vuosittain ohjattaisiin syntyneiden lasten osakesäästötileille.

Valtion osakeomistusten arvo oli vuoden 2022 lopussa noin 41 miljardia euroa, kun taas vastasyntyneiden määrästä ja valtion tekemän alkusijoituksen summasta riippuen Lapsen osakesäästötilin vuosittaiset kustannukset olisivat 13–25 miljoonaa euroa.

Valmiiksi annettava osakesalkku helpottaisi myös huoltajien roolia. Näin varmistettaisiin, ettei tileille jää sijoittamatonta varallisuutta, vaan jokaisella lapsella olisi aidosti oma osakesalkku. Tämä vaihtoehto kohtelee lapsia yhdenvertaisesti, sillä jotkut vanhemmat voivat olla aktiivisempia tai osaavampia osakkeiden valinnassa. Tässä mallissa Lapsen osakesäästötili ei vaatisi lapsen huoltajilta aktiivisia toimia alkusijoituksen tekemiseksi.

Tilien avaamiseen liittyy teknisiä yksityiskohtia, jotka tulee ratkaista. Olennaista on, että Lapsen osakesäästötili avataan automaattisesti vastasyntyneille, eikä tiliin kohdistu avaamis- tai kuukausimaksuja.

Havainnollistava esimerkki valtion osakkeiden lahjoittamisesta

Syksyllä 2024 päätettäisiin, että vuonna 2025 syntyvät vauvat saavat jokainen omalle Lapsen osakesäästötilille VNK:n ja Solidiumin salkuista seuraavat osakkeet vuoden 2024 tammiukuun markkina-arvoilla:

5	Fortumin osaketta
2	Nesteen osaketta
1000	Finnairin osaketta
10	SSAB:n osaketta
2	Sammon osaketta

Osakevalinnat perustuisivat ohjaavasti päätettyyn (esimerkiksi 300 euron) sijoitussummaan.

Vuonna 2025 syntyville lapsille avattaisiin jokaiselle oma Lapsen osakesäästötili, jolle samalla lahjoitettaisiin päätetyt osakkeet. Tässä vaiheessa osakemääriä ei enää muutettaisi, vaikka kursseissa olisi tapahtunut liikkeitä.

Osakesäästötilille sijoitettuna summana pidettäisiin myöhemmin verotusta määriteltäessä osakkeiden todellisia hankintahintoja eli tilille siirtohetken osakekursseja.

Osakkeiden lahjoittaminen mahdollistaisi lapsille aidon sukupolvi-kokemuksen. Näin he pystyisivät koulussa keskustelemaan saamistaan osakkeista ja mahdollisista

myöhemmin tekemistään sijoituspäätöksistä.

Toinen vaihtoehto on, että valtio tallettaisi jokaiselle vastasyntyneelle Lapsen osakesäästötilille rahaa. Tällöin on ensiarvoisen tärkeää panostaa huoltajien talousosaamiseen. Huoltajia tulee muistuttaa alkupääoman sijoittamisen tärkeydestä. Joka tapauksessa huoltajille on hyvä pyrkiä jakamaan ei-kaupallista sijoitustietoa.

Kuka saa nostaa varoja tililtä?

Kukaan ei saisi nostaa varoja alaikäisen Lapsen osakesäästötililtä, ei lapsi itse, ei huoltaja, ei viranomainen. Varojen tulisi olla lukittuina, kunnes henkilö täyttää 18. Silloin Lapsen osakesäästötili muuttuu tavalliseksi osakesäästötiliksi.

Kuka saa tehdä sijoituksia?

Lapsen huoltajilla tulisi olla oikeus tehdä sijoituksia, kuten nykyäänkin on. Jos sijoituspäätöksiä ei saisi tehdä, on riskinä, että omaisuus on lukittuna epäedullisiin kohteisiin, joista ei päästä irtautumaan. Jotta lapsi pystyisi itse harjoittelemaan sijoittamista, tulisi nuorella olla 15-

vuotiaasta lähtien oikeus tehdä myös itse sijoituspäätöksiä.

Saako tilille tehdä lisätalletuksia?

Nuoren talous- ja työelämäosaamista edistäisi, jos hän voisi tallettaa itse ansaitsemiaan varoja Lapsen osakesäästötilille ja sijoittaa nämä varat. Tämä houkuttaisi pyrkimään kesätöihin sekä opettaisi pitkäjänteiseen säästämiseen ja sijoittamiseen.

Moni isovanhempi on toivonut luki-tua tiliä, johon huoltajat eivät pääsisi käsiksi, vain lahjoituksen saaja aikuistuttuaan. Lapsen osakesäästötili voisi vastata tähän tarpeeseen. Tämä tarkoittaa, että olisi hyvä, että tilille voisi tehdä lahjoituksia. On hyvä huomioida, että näistä lahjoista maksettaisiin luonnollisesti lahjaveroa. Käytännössä yksi henkilö saa lahjoittaa toiselle verottomasti alle 5 000 euroa kolmen vuoden aikana.

Vaihtoehtoisesti voitaisiin sallia Lapsen osakesäästötilin ja tavallisen osakesäästötilin avaaminen rinnakkain. Kun nuori täysi-ikäistyy, nämä tilit sulautuisivat yhteen tai

vapautettaisiin mahdollisuus avata useita osakesäästötiliä.

Mihin tilin varoja voi sijoittaa?

Selkeyden vuoksi olisi hyvä, että Lapsen osakesäästötilillä olisi samat sijoitustuotteet kuin tavallisella osakesäästötilillä. Tällä hetkellä sallitut tuotteet osakesäästötilillä ovat pörssiosakkeet, First North -yhtiöiden osakkeet ja talletukset.

Lapsen osakesäästötilin tarkoituksena on tukea kotimaista omistajuutta kuin talousosaamisen kehitystä.

Talousosaaminen kehittyy parhaiten, jos Lapsen osakesäästötililtä voi tehdä sijoituksia vain listattujen yhtiöiden osakkeisiin. Erilaisista sijoitusinstrumenteista osakkeet kannustavat parhaiten seuraamaan reaalityön yhtiöiden taloudellista kehittymistä, opiskelemaan tunnuslukuja ja osallistumaan aktiivisesti yhtiökokouksiin.

Sijoitusinstrumenttivalikoima on tärkeä pitää yksinkertaisena, koska kaikilla vastasyntyneiden vanhemmilla ei välttämättä ole entuudestaan kokemusta sijoittamisesta. Liian monimutkaiset sijoitustuotteet tai laaja tuotevalikoima voivat nostaa kynnystä sijoittamisen aloittamiseen.

Suorat osakeomistukset tukevat parhaiten myös kotimaista omistajuutta.

Miten tili vaikuttaa tukiin?

Lapsen osakesäästötilillä olevien sijoitusten ei tulisi vaikuttaa tukiin. Lapsen osakesäästötili olisi lukittu siihen saakka, kun nuori täysi-ikäistyy ja varoja ei voida ottaa käyttöön ennen sitä. Tämän takia olisi hyvä, ettei varoilla olisi myöskään vaikutusta perheen mahdollisiin tukiin, eikä alaikäisen Lapsen osakesäästötili olisi ulosmittauskelpoinen.

5 Mitä seuraavaksi?

Lapsen osakesäästötiliin liittyvät kysymykset läpileikkaavat usean ministeriön hallintoaloja. Lapsen osakesäästötiliin liittyvä verotukseen ja valtiontalouteen liittyviä kysymyksiä, mutta myös sosiaaliturvaan ja talousosaamiseen.

Lapsen osakesäästötilin valmistelun ja avointen kysymysten ratkaisemiseksi tarvitaan laaja-alaista työryhmää, jossa on vahvasti edustettuna suoran osakesijoittamisen, talousosaamisen ja kotimaisen omistajuuden asiantuntemusta. Pörssisäätiö osallistuu mielellään Lapsen osakesäästötilin kehittämiseen.

TYÖRYHMÄN VALMISTELU KANNATAISI JO ALOITTA.

Työryhmän kokoamisen valmistelu kannattaisi jo aloittaa. Lapsen osakesäästötilin valmistelussa kannattaa varata aikaa myös vaikutusarviointiin. Kustannukset valtiontaloudelle jäävät maltillisiksi, mutta niitäkin on hyvä ehtiä käydä kunnolla läpi.

Parhaimmillaan työryhmä pääsisi aloittamaan työnsä vuonna 2025. Lapsen osakesäästötiliä koskeva lainsäädäntöehdotus ehdittäisiin antamaan eduskunnalle tällä hallituskaudella.

Yhteystiedot

Sari Lounasmeri
toimitusjohtaja
Pörssisäätiö
p. 050 372 5925

Jesse Collin
lakijohtaja
Pörssisäätiö
p. 040 769 1518

Pörssisäätiö edistää kaikkien mahdollisuuksia sijoittaa osakkeisiin, vaurastua ja vaikuttaa omistajana. Tarjoamme tietoa, koulutusta ja näkemyksiä oman talouden hallinnasta ja pitkäjänteisestä osakesijoittamisesta. Ajamme omistajamyönteistä yhteiskuntaa sekä edistämme kotimaista omistajuutta.